

**Міністерство освіти і науки України
Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника**

**Навчально-науковий юридичний інститут
Кафедра правоохоронної діяльності**

Кадук С. В.

СУДОВІ ЕКСПЕРТИЗИ

**Методичні вказівки
для підготовки до лабораторних занять
здобувачів освіти заочної форми навчання**

Спеціальність 081 «Право»

Освітній рівень бакалавр

м. Івано-Франківськ – 2024

Затверджено на засіданні кафедри правоохоронної діяльності Навчально наукового юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (протокол №1 від 02 вересня 2024 року).

Затверджено на засіданні науково-методичної ради Навчально-наукового Юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (протокол №1 від 27 вересня 2024 року).

Рецензенти:

Кернякевич-Танасійчук Юлія Володимирівна

завідувач кафедри судочинства Навчально наукового юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, доктор юридичних наук, професор

Тимчишин Андрій Михайлович

завідувач кафедри права та гуманітарних дисциплін Івано-Франківської філії відкритого Міжнародного університету розвитку людини «Україна», доктор юридичних наук, професор

Кадук С. В. Судові експертизи. Методичні вказівки для підготовки до лабораторних занять для здобувачів освіти заочної форми навчання (ОР «Бакалавр»). Івано-Франківськ: Навчально-науковий юридичний інститут Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2024. 15 с.

Методичні вказівки розроблені на основі навчального плану Навчально – наукового юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника і призначені для підготовки до семінарських занять з навчальної дисципліни здобувача освіти “Судові експертизи”, а також для підготовки до здачі іспиту. У методичних вказівках викладені: завдання до лабораторно-практичних занять, які включають короткі методичні рекомендації, що полегшать підготовку до занять, переліки питань, які виносяться на обговорення на заняття, контрольних питань для перевірки знань, теми індивідуальних виступів. До кожної теми поданий перелік літератури та нормативно-правових актів станом на 28 серпня 2024 року.

Методичні вказівки призначені для здобувачів освіти, аспірантів, викладачів.

© Кадук С.В., 2024

© ПНУ імені Василя Стефаника, 2024

ЗМІСТ

Передмова.....	4
Семінарські (практичні заняття).....	5
Заняття № 1.....	5
Рекомендована література.....	7

Передмова

Оновлення більшості сфер людської діяльності в Україні потребує високо інтелектуальних та кваліфікованих фахівців, зокрема у сфері надання різноманітних юридичних послуг населенню, державним та іншим інституціям з метою захисту їх законних інтересів та суб'єктивних прав.

Транснаціональний характер злочинності в сучасних умовах, вступ України в світове співтовариство ставить перед правоохоронною системою держави низку проблем, запитань і завдань: на подальше встановлення криміналістичної школи, вивчення досвіду слідчої, експертної та судової практики яким слід приділяти належну увагу.

Глибше засвоєння знань криміналістики в тому числі такої її галузі, як експертологія вкрай необхідні слідчому, особі яка проводить дізнання, прокурору, судді, адвокату, нотаріусу, юрисконсульту, працівнику митних органів та органів місцевого самоврядування.

Мета вивчення даної навчальної дисципліни передбачає поглиблене засвоєння студентами системи знань, навиків і вмінь з використання загальних і спеціальних експертно-криміналістичних засобів і методів у правозастосовчому процесі (експертиза в конституційному, кримінальному, адміністративному, цивільному, митному, податковому, господарському процесах).

В основу курсу покладені принципи інтегральності і системності юридичних знань, міжпредметного зв'язку сучасної юридичної науки, які сприяють виявленню основних напрямків засвоєння теоретичного, нормативного та спеціального матеріалу, формуванню у студентів відповідних до фахового спрямування навичок і вмінь.

Форми навчання: лекційні, семінарські заняття, самостійна робота, складання процесуальних документів. Засоби навчання: опрацювання рекомендованої юридичної літератури і підручників, навчальних посібників, монографій, нормативно-правових актів та лабораторно-технічних засобів.

Семінарські заняття

Тема 1. Концептуальні основи теорії судової експертизи. Сутність криміналістичної експертизи.

Методичні вказівки: Впровадження сучасних досягнень науки і техніки в розслідування правопорушень – одна з важливих умов дальшого вдосконалення діяльності слідчих у боротьбі з правопорушеннями, поліпшення розкриття правопорушень та якості слідства.

Готуючись до семінарських занять по даній темі слід звернутись до КПК України, Закону України «Про судову експертизу», та практику проведення окремих видів експертиз в ДНДЕКЦ.

Питання для вивчення:

1. Поняття судової експертизи. Роль та значення судової експертизи у кримінальному процесі.
2. Предмет судової експертизи.
3. Об'єкт судової експертизи.
4. Класифікація завдань судової експертизи.
5. Методи судової експертизи.

Питання для самоконтролю:

1. Історіографічні та теоретичні основи судових експертиз
2. Становлення та розвиток судової експертизи
3. Сучасний стан експертних закладів України

Теми рефератів:

1. Збирання доказів у кримінальному провадженні
2. Правові підстави призначення судових експертиз

Рекомендована література:

1. Про судову експертизу: Закон України від 25.02.1994 р. № 4038-XII. Дата оновлення: 01.01.2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4038-12#Text> (дата звернення: 06.06.2023)
2. Кримінальний процесуальний кодекс: Закон України від 13.04.2012 р. № 4651-VI. Дата оновлення: 28.04.2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17/ed20230428#Text> (дата звернення: 06.06.2023).
3. Інструкція про призначення та проведення судових експертиз: затв. наказом Мінюсту України від 8 жовтня 1998 р. № 53/5. Офіційний вісник України. 1998. № 46. Ст. 1715.

4. Про судову експертизу в кримінальних та цивільних справах: постанова Пленуму Верховного суду України від 30 травня 1997р. №8. Юридичний вісник України. 2007р. Ст. 28.
5. Плетенець В. М. Теоретичні та праксеологічні засади подолання протидії досудовому розслідуванню : монографія. Одеса : Гельветика, 2020. 424 с.
6. Пиріг І. В. Теоретичні основи експертної діяльності органів внутрішніх справ: монографія. Дніпропетровськ : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ : Ліра ЛТД, 2011. Ст. 85-91.
7. Щербаковський М. Г. Проведення та використання удових експертиз у кримінальному провадженні: монографія. Харків : В ділі , 2015. Ст. 133-144.
8. Гора І. В., Колесник В. А. Використання сучасних експертних технологій для вирішення окремих задач у традиційних криміналістичних експертизах. Криміналістика і судова експертиза: міжвідом. наук.-метод. зб. К., 2020. Вип. 65. С. 29.
9. Бандурко В. В. Порівняльні зразки в почеркознавстві. Криміналістика і судова експертиза: міжвідом. наук.-метод. зб. / Київський НДІ судових експертиз; редкол.: Д. В. Журавльов (голов. ред.), О. Г. Рувін (заст. голов. ред.) та ін. – Київ : Видавництво Ліра-К, 2020. Вип. 65. С. 415-423.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Про судову експертизу: Закон України від 25.02.1994 р. № 4038-XII. Дата оновлення: 01.01.2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4038-12#Text> (дата звернення: 06.06.2023)
2. . Кримінальний процесуальний кодекс: Закон України від 13.04.2012 р. № 4651-VI. Дата оновлення: 28.04.2023р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17/ed20230428#Text> (дата звернення: 06.06.2023).
3. Інструкція про призначення та проведення судових експертиз: затв. наказом Міністру України від 8 жовтня 1998 р. № 53/5. Офіційний вісник України. 1998. № 46. Ст. 1715.
4. Про судову експертизу в кримінальних та цивільних справах: постанова Пленуму Верховного суду України від 30 травня 1997р. №8. Юридичний вісник України. 2007р. Ст. 28.
5. Плетенець В. М. Теоретичні та праксеологічні засади подолання протидії досудовому розслідуванню : монографія. Одеса : Гельветика, 2020. 424 с.
6. Пиріг І. В. Теоретичні основи експертної діяльності органів внутрішніх справ: монографія. Дніпропетровськ : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ : Ліра ЛТД, 2011. Ст. 85-91.
7. Щербаковський М. Г. Проведення та використання судових експертиз у кримінальному провадженні: монографія. Харків : В ділі , 2015. Ст. 133-144.
8. Гора І. В., Колесник В. А. Використання сучасних експертних технологій для вирішення окремих задач у традиційних криміналістичних експертизах. Криміналістика і судова експертиза: міжвідом. наук.-метод. зб. К., 2020. Вип. 65. С. 29.
9. Бандурко В. В. Порівняльні зразки в почеркознавстві. Криміналістика і судова експертиза: міжвідом. наук.-метод. зб. / Київський НДІ судових експертиз; редкол.: Д. В. Журавльов (голов. ред.), О. Г. Рувін (заст. голов. ред.) та ін. – Київ : Видавництво Ліра-К, 2020. Вип. 65. С. 415-423.